

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”
1.3. Departamentul	Teologie Istorică, Biblică și Filologie
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Limba latină						
2.2. Titularul activităților de curs							
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. Elena Iuliana Bughircă						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	I, II	2.6. Tipul de evaluare	Verificare	2.7.Regimul disciplinei	Obligatorie

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	1	3.2. Din care Curs	-	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	3.5. Din care Curs	-	3.6. Seminar	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					4
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					3
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					3
Tutorat					
Alte activități					1
3.7. Total ore de studiu individual					11
3.8. Total ore pe semestru					14
3.9. Număr de credite					1

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	Cunoștințe generale de limba română

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală de clasă utilată, material didactic specific, selecție de texte.

6. Rezultatele învățării

<p>Cunoștințe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studentul/absolventul descrie principalele fenomene lingvistice și construcții gramaticale. 2. Studentul/absolventul dobândește cunoștințe privind înțelegerea și utilizarea, explicarea și interpretarea achizițiilor specifice disciplinei – noțiuni elementare de morfosintaxă a limbii latine. 3. Studentul/absolventul descrie unitățile limbii latine la nivelul foneticii, vocabularului, morfologiei, sintaxei propoziției și a frazei. 4. Studentul/absolventul distinge metodele de investigare, analiză și interpretare corectă a diferitelor structuri (fonetice, lexicale, morfologice, sintagmatice și sintactice) specifice limbii latine. 5. Studentul/absolventul identifică specificitatea latinei creștine, particularitățile de vocabular, morfologie și sintaxă ale acesteia și modalitățile de transpunere în limba română. 6. Studentul/absolventul clasifică principalele tehnici de traducere și interpretare și identifică particularitățile lingvistice și terminologice ale textelor biblice. 7. Absolventul deține informații solide privind evoluția gândirii și a literaturii creștine de-a lungul istoriei
<p>Aptitudini</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studentul/absolventul aplică normele lingvistice atât în limba maternă, cât și în limba latină. 2. Studentul/absolventul explică și interpretează corect mesajul (conținutul) informațional al diferitelor sintagme, propoziții sau fraze latinești și a modalităților de transpunere în limba română. 3. Studentul/absolventul dezvoltă abilități privind evaluarea, aplicarea, transferul creativ (inovator) al cunoștințelor dobândite. 4. Studentul/absolventul dezvoltă capacități de analiză critică și de argumentare a ideilor pe baza cunoștințelor de ordin lingvistic, în speță de limbă latină. 5. Studentul/absolventul traduce diferite tipuri de texte din limba latină, păstrând sensul și nuanțele textului original. Studentul/absolventul își formează deprinderi de analiză și comentare teologică prin coroborarea acesteia cu perspectiva filologică. 6. Studentul/absolventul interpretează fenomenele de lingvistice, ideile și conceptele vehiculate în diferite arii culturale, în speță, în cea profesional-teologică. 7. Studentul/absolventul utilizează idei și argumente din literatura creștină în contexte diverse, completând ori dezvoltând noi direcții ale gândirii teologice.
<p>Responsabilitate și autonomie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studentul/absolventul utilizează responsabil și autonom, independent sau în echipă tehnicile de învățare, de dezvoltare personală și profesională; 2. Studentul/absolventul dobândește progresiv siguranța și autonomia profesională prin valorificarea corectă și creativă a cunoștințelor și deprinderilor acumulate în elaborarea de lucrări (teme) individuale (analize, traduceri și comentarii de text cu grad de dificultate adecvat pregătirii - nivelului II de studiu); 3. Studentul/absolventul planifică etapele traducerii materialelor: citește atent textul sursă, identifică natura acestuia, efectuează cercetări pentru soluționarea unor probleme de traducere, revizuieste, citește și îmbunătățește traducerile proprii ori cele realizate de colegi.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Studentul/absolventul utilizează în mod eficient glosare și dicționare pe suport hârtie sau electronice precum și baze de date pentru a putea traduce și interpreta cât mai bine textele biblice și patristice. 5. Studentul/absolventul folosește autonom terminologia specifică limbajului teologic. 6. Studentul/absolventul utilizează cunoștințele de limba latină în ermineutica biblică și patristică. 7. Studentul/absolventul comunică argumentat păreri și idei teologice, face sinteze și poate crea concepte noi pe baza informațiilor deținute, având capacitatea de acceptare a diversității opiniilor și ideilor.
--	--

7. Conținuturi

7.1. Curs - 7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Recapitularea numelui.	Explicația, conversația, problematizarea, exercițiul	Săptămânal: 1 oră de seminar
2. Recapitularea verbului.		
3. Predicatul, tipuri de predicat și formele părților de vorbire concurente pe funcția de predicat în latină. Raportul sintactic dintre predicat și subiect – coordonarea și acordul. Treptele temporal-modale ale verbului și valorile acestora în propozițiile libere. Modalități de traducere.		
4. Sintaxa nominativului.		
5. Raporturile sintactice ale unităților (părților) secundare ale propoziției latine. Subordonarea/Coordonarea acestora în propoziție. Tipuri de coordonare și subordonare (adnominală, adverbală).		
6. Sintaxa acuzativului.		
7. Adverbe și adjective corelative.		
8. Sintaxa genitivului.		
9. Sintaxa dativului.		
10. Sintaxa ablativului.		
11. Unități sintagmatice specifice limbii latine: Sintagma gerunzială și Sintagma gerundivală - structură, semnificație, modalități de traducere.		
12. Analiză pe text.		
13. Exercițiu de traducere.		
14. Exercițiu de traducere.		
15. Fraza și unitățile constitutive ale frazei.		
16. Subordonarea în frază. Principalii conectori subordonatori – valori semantice de bază, valori contextuale derivate.		
17. Genitivul absolut.		
18. Propoziția completivă infinitivală.		
19. Subordonatele completive.		
20. Propoziția finală.		
21. Propoziția consecutivă.		
22. Propoziția cauzală.		
23. Propoziția temporală.		

24. Propoziția comparativă.		
25. Perioada condițională.		
26. Elemente de topică.		
27. Concordanța timpurilor.		
28. Lexic creștin.		

Bibliografie:

Barbu N.I., Vasilescu T., *Gramatica limbii latine*, București, E.D.P., 1961.
 Blaise A., *Manual de latină creștină*, Amarcord, Timișoara, 2000.
 Chira V., *Curs de limba latină pentru studenții facultăților de teologie*, vol. I, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2000.
 Cooper D., *Basics of Latin: A Grammar with Readings and Exercises from the Christian Tradition*, Zondervan Academic, 2020.
 Costa I., *Fonetică istorică latină*, Editura Universității, București, 2003.
 Cousin I., *Evolution et structure de la langue latine*, Société d'édition "Les Belles lettres", Paris, 1944.
 Crețea G., *Morfologia istorică a limbii latine (Verbul)*, Editura Universității, București, 1999.
 Dobroiu E., *Curs de istoria limbii latine*, Editura Universității, București, 1994.
 Ernout A., *Morphologie historique du latin*, Klincksieck, Paris, 1953 (3).
 Ernout A., Thomas F., *Syntaxe latine*, Klincksieck, Paris, 1964.
 Ernout A., Meillet A., *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*, Klincksieck, Paris, 1964.
 Felecan, Oliviu/ Felecan, Nicolae, *Limba latină. Gramatică și texte*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2008.
 Fischer I., *Morfologia istorică a limbii latine (Numele)*, Editura Universității, București, 1985.
 Janson, Tore, *A Natural History of Latin*, Oxford: Oxford University Press, 2007.
 Matei V., *Gramatica limbii latine*, Scripta, București, 1994.
 Morwood, James, *A Latin Grammar*, Oxford: Oxford University Press, 1999.
 Pîrlig M., *Gramatica limbii latine*, Editura All, București, 1996.
 Riemann O., *Syntaxe latine*, Klincksieck, Paris, 1942
 Slușanschi D., *Sintaxa limbii latine*, vol. I-II, Editura Universității, București, 1994.
 Solodow, Joseph B., *Latin Alive, The Survival of Latin in English and the Romance Languages*, Cambridge University Press, 2010.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Consultarea Comisiei de învățământ a Patriarhiei Române, consfătuire cu profesorii de specialitate de la Facultățile de Teologie Ortodoxă din țară, discuții cu masteranzii și doctoranzi în teologie, dezbateri cu colegii de specialitate din F.T.O.U.B.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs			
9.5. Seminar	- capacitatea de transpunere a cunoștințelor teoretice în abilități practice de traducere a structurilor morfo-funcționale, a unităților logico-gramaticale;	Evaluarea sumativă se face prin colocvii semestriale, nota finală ținând seama și de activitatea și performanțele dovedite de studenți la	100%

	<p>- prezența activă și gradul de implicare a studentului în procesul de transmitere, asimilare a cunoștințelor teoretice;</p> <p>- corectitudinea rezolvării testelor periodice.</p>	<p>seminare și rezolvarea testelor docimologice din timpul semestrului.</p>	
Standard minimum de performanță	<p>Citare și scriere corectă în latină, recunoașterea diferitelor categorii de cuvinte, a constituenților fonetici, lexicali și morfologici ai acestora, a sensurilor lor laice și religioase, a corespondentelor lexicale din limba română și/sau alte limbi. Capacitate modică de procesare - aplicare a cunoștințelor în flexiune. Minime deprinderi de analiză și traducere a propozițiilor libere.</p>		

Data Completării
27.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
30.09.2025

Semnătura Directorului de Departament